

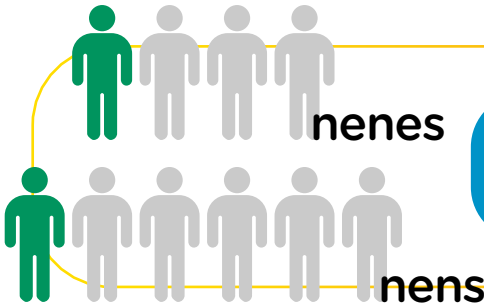

escoltes
catalans

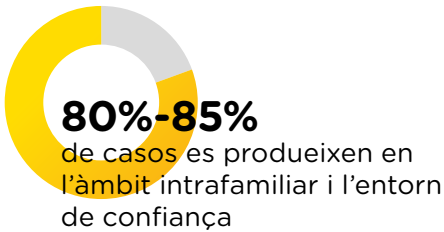

CREEM ESPAIS SEGURS

Escoltes Catalans hem participat en la creació del **nou protocol de prevenció d'abusos sexuals i altres maltractaments en l'educació en el lleure de Catalunya** aprovat a l'abril de 2020 per la Generalitat de Catalunya i coordinat per la Fundació Vicki Bernadet.

Són víctimes d'abús sexual com a mínim un cop abans dels 17 anys

90% no es revelen durant la infantesa

només el **40%** acaben rebent ajuda a la vida adulta

Què entenem per abús sexual infantil i juvenil?

És un abús de poder que es dona quan una persona (ja sigui adulta o menor) utilitza un infant o adolescent com a objecte sexual. No es tracta únicament d'accions amb contacte físic, ja que hi pot haver situacions d'abús en què aquest no existeix. Consisteix per tant, a demanar a l'infant **que presencii o participi en activitats per a les quals no està preparat per comprendre ni donar consentiment**. Aquesta demanda de participació fa que l'infant cregui que és còmplice de la situació, el que provoca que se senti culpable del que està passant i com que no ho comprèn sovint calla i no busca ajuda.

Com podem protegir els infants i adolescents davant de situacions d'abús infantil i juvenil?

A l'agrupament escolta:

- Es generen **vincles de confiança** entre infants i caps que faciliten que hi hagi **revelacions i deteccions** de casos de maltractament i abusos.
- També hi desenvolupem activitats que poden generar **situacions de risc**: l'autonomia que promou el mateix mètode escolta, l'afectivitat dins la unitat o les pernoctacions fora de casa.

Per això, **Escoltes Catalans**, com a entitat educativa integrada per més de 4.000 infants i joves de 6 a 18 anys i que vetlla pels drets de la infància, **considerem prioritari el treball de prevenció i gestió dels ASI** (abús sexual infantil).

LA PREVENCIÓ

Treballem la prevenció de l'abús sexual **dins de l'agrupament** mitjançant:

- L'educació amb **perspectiva de gènere**.
- L'educació al voltant de les relacions sexoafectives que doni **eines als infants i joves** per detectar, protegir o reaccionar davant d'un abús.

Per poder realitzar tot aquest treball preventiu és indispensable comptar amb la **col·laboració de les famílies**.

A nivell associatiu, Escoltes Catalans hem elaborat un **dossier de prevenció** amb recursos per a cada unitat per:

- Revisar i repensar situacions o activitats de risc.
- Treballar la prevenció amb cada unitat.

Per altra banda, des de l'Associació hem desenvolupat un **pla formatiu** perquè tots els equips de caps disposin de les eines i els recursos que facilitin la prevenció i també una correcta aplicació del protocol. Per això:

- Hem dedicat la Trobada de Formació 2020 a la perspectiva de gènere i la prevenció d'ASI.
- Els cursos de monitors i directores de la nostra escola, l'Escola FORCA, inclouran aquest treball.
- La mateixa Escola FORCA oferirà monogràfics anuals sobre aquesta temàtica.
- Es realitzaran formacions periòdiques amb els responsables de prevenció i gestió d'ASI de cada agrupament.
- Treballem amb professionals experts l'elaboració de recursos monogràfics que serveixin d'ajuda als agrupaments i a la comunitat educativa.

LA GESTIÓ

Què passa quan es detecta un possible cas d'ASI?

Les caps, gràcies a la relació amb els infants i joves i al temps de convivència, ens trobem en una **posició privilegiada per detectar situacions de risc** per als infants o adolescents.

Davant d'un indicatiu d'ASI les caps tenim l'obligació social, ètica i legal d'actuar. Escoltarem l'infant o l'adolescent i li donarem credibilitat i suport. Segons el cas, s'activarà un circuit o un altre però en tots els casos se seguiran tres criteris clars:

Mínima intervenció necessària

Infants i/o joves que relatin una situació d'ASI seran entrevistats només per una persona de l'agrupament, parlaran amb qui ell o ella vulgui.

Discreció

No tothom que participa en les activitats o en l'agrupament coneixerà la situació detectada. Per protegir les parts implicades, només les persones necessàries de l'entitat coneixeran els fets.

Transparència

S'informarà de tot el que ha passat, de qualsevol indicatiu o revelació de maltractament o abús a les famílies i a les persones afectades.

Totes les caps coneixem els **circuits d'actuació** marcats pel Protocol. Davant d'un indicati o revelació d'un possible cas d'ASI que s'hagi produït a l'agrupament o en un altre entorn, ja sigui entre menors o per part d'un adult, les caps ho comunicarem a **la persona responsable d'ASI del consell** i aquesta:

Es posarà en contacte amb Escoltes Catalans i s'iniciarà així el circuit que pertoqui.

S'informarà a les famílies afectades i les caps es posaran a la seva disposició per ajudar-les i informar-les de què poden fer.

Si fos necessari, i han passat menys de 72 hores de l'abús o maltractament, les caps es posaran immediatament en contacte amb el servei sanitari o l'hospital de referència per tal de portar-hi l'infant/adolescent.

El protocol distingeix entre **tres tipus de maltractament**; amb l'ajuda de professionals es definirà de quin tipus es tracta:

LLEU

Es farà una **intervenció educativa** des del propi agrupament.

MODERAT

La resposta serà educativa quan es pugui però també es contempla la possible **expulsió**.

GREU

Es notificarà el cas a la **DGAIA** i a la **Fiscalia de Menors**. Si no ho notifiquen les mateixes famílies ho farà Escoltes Catalans, ja que com a entitat tenim l'obligació de fer-ho.

En cas que l'abús greu el cometi un membre de l'agrupament:

- S'expulsarà l'infant, jove o cap que ha tingut la conducta abusiva.
- Si hi ha una persona de l'equip de caps implicada, en cas que sigui necessari es realitzarà una comunicació més general a la resta de famílies i a les unitats.

En tot aquest procés de gestió, les caps comptem amb el suport d'**Escoltes Catalans** i l'assessorament professional d'**Infància Respon**, **Serveis Socials** i la **Fundació Vicki Bernadet**.

Aquest és un treball global i prioritari a Escoltes Catalans que afrontem convençudes que, per erradicar els abusos, cal treballar-hi des de totes les vessants: els agrupaments, les famílies i tota la comunitat educativa. El que ens mou a caminar en aquesta direcció és el benestar i l'estima que tenim cap als infants i joves de l'agrupament. La prevenció i la gestió de l'abús posa al centre el benestar dels infants i joves, fent dels agrupaments, espais més segurs.